

Der er i princippet kun én udvej, at ophæve udovelsespligten i den forstand, at den skal anses for opfyldt, hvis markedet dækkes ved import fra det land, hvor produktionen finder sted.

Der vil herefter ske det, at der i stedet for produktion i hvert enkelt land produceres for hele EF-området på steder, hvor det er mest hensigtsmæssigt, bl. a. med hensyn til muligheden for at skaffe arbejdskraft, få egnede lokaliteter og den nødvendige tekniske ekspertise. Der er således tale om en reform, som i det lange løb vil have en prisdæmpende effekt, fordi man har fjernet muligheden for, at patenthaverne kan drive en differentieret prispolitik i de enkelte lande på grundlag af de pågældende nationale patenter.

Ophævelsen af udovelsespligten i de enkelte EF-lande er således – i tilfælde af gennemførelse af Fællesskabets Patentkonvention – uloseligt forbundet med den fri bevægelighed for patenterede produkter. Dette forhold er af særlig interesse for Danmark, hvor industrien i særlig grad er sammensat af mindre og mellemstore virksomheder. Disse vil have særligt vanskeligt ved at magte etablering af produktion for egen regning i hvert enkelt land, således som konsumtionsprincippet i sig selv fører til som ovenfor beskrevet. Disse virksomheder vil være mere interesseret i at kunne levere til ét samlet større marked fra produktion her i landet. Men det må selvsagt være en forudsætning, at gensidighed er til stede, dvs. at udovelsespligten er ophævet i samtlige EF-lande.

Bestemmelserne om fri bevægelighed over landegrænserne uanset de enkelte nationale patenter gælder i princippet allerede på nuværende tidspunkt i kraft af EØF-traktatens bestemmelser, særlig art. 36, 85 og 86, således som disse bestemmelser er fortolket af EF-domstolen ved nogle centrale afgørelser truffet i årene 1966–1974.

Der er en vis tvivl om den nøjagtige rækkevidde af afgørelserne, men retsstillingen er dog så klar, at den har fundet udtryk i Fællesskabspatentkonventionens art. 32 og 81, der i det væsentlige må betragtes som en konstatering af, hvad der allerede er gældende fællesskabsret til brug for denne konventions formål, når den træder i kraft.

Spørgsmål 14:

Forlader stk. 2 i lovforslagets § 58 (foreslået ved § 1, nr. 23) dansk erstatningsrets almindelige regler?

Besvarelse:

Af den gældende patentlovs § 58, stk. 2, følger, at såfremt nogen begår patentindgreb i god tro og har haft vinding derved, er han pligtig, om og i det omfang det skønnes rimeligt, at udrede vederlag og erstatning efter bestemmelserne i § 58, stk. 1, dog ikke ud over den vinding han må antages at have haft ved patentindgrebet.

Det fremgår af motiverne til den gældende patentlov, at det blev anset for påkrævet, at beskyttelsen også omfattede en mulighed for godtgørelse i tilfælde af indgreb i god tro. Den, der var i god tro, burde dog ikke udsættes for alvorlige konsekvenser, der kunne være odelæggende for hans virksomhed, hvorfor erstatningsansvar ikke skulle pålægges, uden at indgrebet havde medført fortjeneste.

Lovforslagets § 58, stk. 2, kan derfor ikke betegnes som en udvidelse af det eksisterende ansvarsgrundlag, idet man derimod nærmer sig de almindeligt gældende regler for dansk erstatningsret. Ændringen vil dog næppe medføre store forskelle i retspraksis: I de tilfælde, hvor der foreligger god tro, vil det kun i undtagelsestilfælde være rimeligt med en erstatning, der går ud over den opnåede fortjeneste, men på den anden side vil der dog kunne være tilfælde, hvor det ikke ville være rigtigt over for den skadelidte, om erstatningen er begrænset hertil.

Jeg kan tilføje, at man ikke har haft vindingskriteriet i den svenske og finske patentlov, men alene i den danske og norske. I Norge foreslås bestemmelsen udformet parallelt med den danske, og de nordiske love vil ved gennemførelsen af de forelagte lovforslag herefter blive enslydende. Hverken Den europæiske Patentkonventions art. 67, stk. 2, eller Fællesskabets Patentkonventions art. 34 indeholder noget vindingskriterium.

Spørgsmål 15:

Et notat om betydningen af nationale patenter udbedes.